

Національний
університет
біоресурсів і
природокористування
України

Факультет
ветеринарної
медицини

Міжнародна наукова конференція

«Актуальні питання ветеринарної патології»

приурочена 105-річчю факультету ветеринарної медицини
та 85-річчю доктора ветеринарних наук, професора,
заслуженого діяча науки і техніки України,

академіка НААН України

Анатолія Йосиповича Мазуркевича

2–3 жовтня 2025 р.,

м. Київ, факультет ветеринарної медицини НУБіП України

Київ – 2025

Організатор конференції:

Національний університет біоресурсів і
природокористування України

«Актуальні питання ветеринарної патології» приурочена 105-річчю факультету ветеринарної медицини та 85-річчю доктора ветеринарних наук, професора, заслуженого діяча науки і техніки України, академіка НААН України Анатолія Йосиповича Мазуркевича: Міжнародна наукова конференція, м. Київ, Україна, 02-03 жовтня 2025 року: матеріали конференції, Київ, 116 с.

За викладений в тезах матеріал відповідають безпосередньо автори.

Збірник матеріалів конференції є науково-практичним виданням, в якому опубліковано тези доповідей студентів, аспірантів, кандидатів і докторів наук, наукових працівників та практикуючих лікарів факультету ветеринарної медицини та інших підрозділів Національного університету біоресурсів і природокористування України, навчальних і наукових установ України та зарубіжжя. Наукові праці відображають результати досліджень з напрямку ветеринарної медицини та біології.

Збірник матеріалів конференції розрахований на студентів, аспірантів, докторантів, викладачів, науковців, практикуючих лікарів та всіх, хто цікавиться останніми тенденціями розвитку сучасної науки.

Організаційний комітет з підготовки збірника тез: Цвіліховський М.І., д.біол.н., професор; Голопура С.І., д.вет.н., професор; Малюк М.О., д.вет.н., професор; Куліда М.А., к.вет.н., доцент; «Актуальні питання ветеринарної патології» приурочена 105-річчю факультету ветеринарної медицини та 85-річчю доктора ветеринарних наук, професора, заслуженого діяча науки і техніки України, академіка НААН України Анатолія Йосиповича Мазуркевича: Міжнародна наукова конференція, м. Київ, Україна, 02-03 жовтня 2025 року: матеріали конференції, Київ, 116 с.

Відповідальний за випуск: М. О. Малюк

НУБіП України

МЕД" (Україна) з дотриманням термінів експозиції зазначених виробником було повторно взято змиви. При дослідженні встановлено, що більшість засобів мають доведену ефективність проти таких патогенів, як *Enterococcus spp.*, *Klebsiella spp.*, *Pseudomonas spp.*, *Escherichia coli*. Після застосування дезінфікуючих засобів Екоцид КРКА (Україна), Сурфаніос ТОВ «Дезант» (Україна) виявлено поодинокі колонії *Staphylococcus spp.* та *Serratia spp.* та помірний ріст *Bacillus cereus*. Після застосування засобу Грін Лайн РАПД спрей ТОВ "ІНТЕКС-МЕД" (Україна) виявлено помірний ріст колоній *Bacillus cereus*.

За результатами дослідження ефективності дезінфікуючих засобів відповідно до ідентифікованої мікрофлори засоби Екоцид КРКА (Україна) та Сурфаніос ТОВ «Дезант» (Україна) ефективний на 57,1% а засіб Грін Лайн РАПД спрей ТОВ "ІНТЕКС-МЕД" (Україна) на 85,7%.

Застосування дезінфектантів у тваринницьких приміщеннях, у тому числі на поверхнях, інструментах та в системах вентиляції, дозволяє значно знизити ризики внутрішньолікарняних інфекцій, які часто спричинені резистентними штамми мікроорганізмів. Водночас важливо забезпечити навчання персоналу та контроль за правильним використанням засобів.

Дезінфекція – як елемент біобезпеки, запобігає поширенню патогенних мікроорганізмів, особливо в умовах стаціонарів та зменшує ризик розвитку антибіотикорезистентності. Зареєстровані в Україні дезінфікуючі засоби мають широкий спектр дії та доведену ефективність проти резистентних мікроорганізмів.

Дотримання технологій застосування дезінфікуючих засобів, навчання ветеринарного персоналу, аудит застосування засобів і підтримувати стандарти відповідно до міжнародних рекомендацій (наприклад EN стандартів) критично важливо для запобігання розвитку резистентних мікроорганізмів. Дезінфекція має бути складовою частиною національної стратегії протидії АБР поряд із відповідальним використанням антибіотиків, моніторингом резистентності, ізоляцією зоонозних шляхів передачі.

УДК 636.2.09:616.72-002

ЛІКУВАННЯ АСЕПТИЧНИХ АРТРИТІВ У ВЕЛИКОЇ РОГАТОЇ ХУДОБИ

Чорнозуб М. П., кандидат ветеринарних наук, доцент
Ємельяненко О. В., кандидат ветеринарних наук, доцент

Білоцерківський національний аграрний університет, м. Біла Церква

Травми проксимального відділу кінцівок у худоби найчастіше стосуються карпальних і скакальних суглобів (Whay H.R. et al., 2017). Ураження скакального (заплеснового) суглоба є постійною проблемою на інтенсивно керованих молочних фермах (Zaffino Heyerhoff J.C. et al., 2014). За даними В.Б. Борисевича (1989), у силу дії комплексу етіологічних факторів артрити можуть зустрічатися у 3–7% поголів'я худоби. При обстеженні деяких господарств Київської області С.В. Рубленко (1997) виявляв 2,9–3,6% тварин, хворих на артрит.

Унаслідок пошкодження суглобів виникає кульгавість, яка є найбільш репрезентативним індикатором погіршення добробуту молочної худоби. Це призводить до дискомфорту, болю, травм і дистресу у тварин, чим спричиняє зниження рухливості та споживання корму, втрату маси тіла, погіршення їхньої продуктивності та відтвореної здатності (Whay H.R. et al., 2017).

Важливими завданнями для фахівців господарств є профілактика травм кінцівок та вчасне і вдале лікування виниклих хвороб.

Метою нашого дослідження було вивчення ефективності методів лікування за асептичних артритів заплеснового суглоба у молодняку великої рогатої худоби.

Було сформовано дослідну (10 гол.) та контрольну (10 гол.) групи молодняку з експериментальними асептичними артритами заплеснового суглоба. Лікування телят проводили на 3-ю добу захворювання. Тваринам дослідної групи після спорожняючої пункції порожнини суглоба внутрішньосуглобово одноразово ін'єктували 10–15 мл 15% розчину полівінілпіролідону (штучний замінник синовіальної рідини) з додаванням 2 мл (50 мг) суспензії гідрокортизону ацетату, 1 мл 10% розчину лідокаїну гідрохлориду та 1 мл 4% розчину гентаміцину сульфату. У контрольній групі внутрішньосуглобово ін'єктували 5–6 мл (125–150 мг) суспензії гідрокортизону ацетату та 10 мл 0,5% розчину новокаїну з додаванням 1 мл 4% розчину гентаміцину сульфату. При необхідності деяким тваринам контрольної групи ін'єкцію повторювали на 5-ту добу лікування.

Для визначення терапевтичної ефективності методів лікування за тваринами обох груп проводили клінічні спостереження і враховували час покращання їх рухової активності та динаміку змін місцевих ознак запального процесу.

До початку лікування у тварин спостерігали залежування, змішану кульгавість високого ступеня у русі, істотне збільшення об'єму суглоба, виповнення та флуктуацію його виворотів, а також гарячий на дотик, болючий, тістуватої консистенції набряк суглоба.

За комплексного лікуванні тварин дослідної групи вже на 2–3-ю добу спостерігали значне покращання загального стану, збільшення їхньої рухової активності, істотне зменшення об'єму суглоба та зниження інтенсивності запальної реакції у ньому. На 4–5-ту добу ці тварини видужували – у них не спостерігали кульгавості у русі, істотно зменшився розмір суглоба та зникла болючість. Швидке видужання тварин обумовлене комплексним впливом лікарських засобів. Зокрема, наявність у суглобі штучного замінника синовіальної рідини із лубрикантними властивостями, який пролонгував знеболювальну дію лідокаїну, дозволило вже на ранніх стадіях поліпшити статодинамічну функцію суглоба і кінцівки в цілому. Полівінілпіролідон забезпечив довготривалий та ефективний протизапальний вплив гідрокортизону. А маючи власні протизапальні, детоксикуючі, нормалізуючі проникність синовіальної мембрани та хондропротективні властивості, він забезпечив швидке обмеження запальної реакції у суглобі.

У той же час у контрольній групі істотне покращання стану більшості тварин спостерігали лише на 4–5-му добу лікування. Однак для 30% тварин

існувала потреба застосувати повторне введення ліків, оскільки у них на цей час ще спостерігали істотні ознаки запальної реакції. Лише на 7–8-му добу лікування спостерігалось клінічне видужання тварин контрольної групи.

Комплексне застосування лікувальних засобів, які забезпечили тривалий протизапальний, знеболювальний, лубрикантний, детоксикуючий, протиспайковий та нормалізуючий обмінні процеси ефект, дозволило майже вдвічі скоротити термін лікування хворих на асептичний артрит тварин дослідної групи, порівняно з контрольною, у якій лікування базувалось лише на використанні протизапальних властивостей гідрокортизону.

УДК 591.1:636.09

ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕГРАЛЬНИХ ЛЕЙКОЦИТАРНИХ ІНДЕКСІВ У СУЧАСНІЙ КЛІНІЧНІЙ ВЕТЕРИНАРНІЙ ПРАКТИЦІ

Чумак В. О., кандидат ветеринарних наук, доцент

Дніпровський державний аграрно-економічний університет, м. Дніпро

Зміни загальної кількості лейкоцитів крові відбувається як супутня (фізіологічна або патологічна) реакція організму, часто є показником порушення структурно-функціонального стану системи крові, органів кровотворення та імунної системи. Абсолютні лейкоцитоз або лейкопенія відразу звертають увагу фахівців, але можливості виявити і належно пояснити причини та наслідки відносних змін потребують додаткових зусиль. Це стосується як власне лабораторної роботи - підготовка та фарбування мазків, а потім мікроскопія та пояснення результатів. Сучасні гематологічні аналізатори набагато спростили рутинну роботу лаборантів, однак залишили потребу кваліфікованого тлумачення результатів, зокрема відносних змін у концентрації різновидів лейкоцитів.

З метою спростити процес порівняння стану тварин за результатами гематологічного аналізу крові були запропоновані понад 10 інтегральних показників на підставі прискіпливого дослідження лейкоформули. Автоматичні гемоаналізатори дозволяють скористатись кількома із них, адже дозволяють виявляти концентрацію у крові більшості видів ссавців лімфоцитів, моноцитів і гранулоцитів (разом усіх нейтрофілів, еозинофілів і базофілів). Лише у зразках найбільш часто досліджуваних видів (собаки, коти, коні та велика рогата худоба) є можливість виокремити концентрацію еозинофілів.

Під час проведення фізіологічних досліджень на різних видах тварин і клінічних спостережень за незаразних та інфекційних захворювань у людей і тварин проводять розрахунки індексів - ІР, ІЗЛ, ІСНЛ, ІА, ІРВН, ІСНМ, ІСЛЕ, ІЗЯ, ЛІ, ЛГІ, ІСЛМ, ІСПЛ, ІССЛ, що сприяє кращому розумінню змін у здорових і хворих організмах. Заміна підрахунку лейкоформули за мазками крові на використання гематологічних аналізаторів під час дослідження крові собак і котів дещо скорочує цей перелік, зокрема індекси ІА або ІССЛ (співвідношення